

Додаток 3

Інсценізація уривку твору Т.Г.Шевченка

«Розрита могила»

літературно-музична композиція

(для учнів 7-их класів)

Мета:

- виховання любові до рідної мови, скарбів поетичного слова України;
- вшанування пам'яті видатного художника слова, патріота України – Т.Г. Шевченка;
- формування культури мовлення через красу й багатство рідної мови;
- виявлення творчих здібностей учнів.

Обладнання. Твори Т. Шевченка, вишиті рушники, записи народних пісень, національні костюми.

Святково прибраний зал. Звучить «Заповіт» Кобзаря.

1 ведучий (на фоні мелодії): Шановна родинно! Сьогодні у нас велике свято: ми вшануємо пам'ять вірного сина нашого народу – Тараса Григоровича Шевченка.

2 ведучий: Щовесни, коли тануть сніги

І на рясті просяє веселка.

Повні сил і живої снаги,

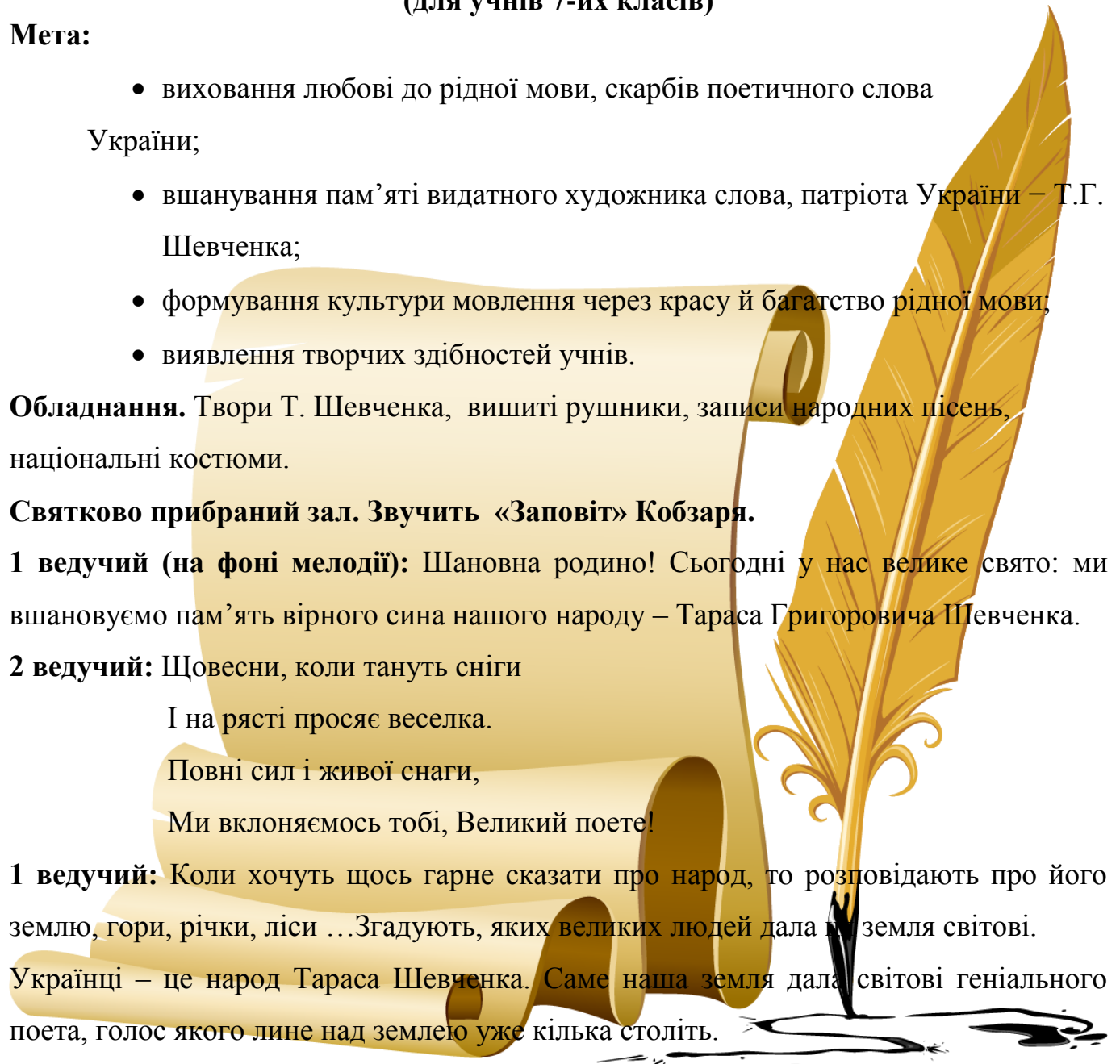
Ми вклоняємось тобі, Великий поете!

1 ведучий: Коли хочуть щось гарне сказати про народ, то розповідають про його землю, гори, річки, ліси ...Згадують, яких великих людей дала їм земля світові.

Українці – це народ Тараса Шевченка. Саме наша земля дала світові геніального поета, голос якого лине над землею уже кілька століть.

2 ведучий: Як заповіт рідної людини своїм внукам і правнукам, своєму народові сприймаємо ми немеркнучі в часі рядки його «Заповіту».

Учень виконує «Заповіт».

1 ведучий: Тарас Шевченко - совість, голос і пісня народу. Море його поезії - це частка великого океану – народної пісні. Саме з того океану бере Кобзар свій початок і свою силу.

2 ведучий: Тарас Шевченко не просто відкрив світові силу і красу українського слова. На своїх могутніх поетичних крилах він виніс наше слово на широкий простір, поставив його в ряди найпередовіших мов світу.

1 ведучий: Люди шанували у Шевченкові не тільки геніального поета, через нього вони усвідомлювали себе як народ. Т.Г. Шевченко пробуджував національну свідомість, посилаючи в Україну свої думи про горе і страждання рідного народу.

Звучать «Думи мої, думи мої ...» у виконанні Анатолія Солов'яненка.

2 ведучий: Перед нами велетень – Тарас Шевченко. Нас просто не існує без нього. У ньому вся історія наша, все буття, всі наші мрії. Уявити себе без Шевченка українцеві все одно, що без неба над головою. Він – вершина нашого родового дерева. Навіть прах його вознесений на вершину. Іншої такої могили нема на планеті.

Звучить «Реквієм» Моцарта.

Учень 1. Тебе із бронзи і граніту

Для поколінь піднесли ми,

Із мужнім словом «Заповіту».

Живи, як Правда, між людьми.

Учень 2. Благословен той день і час,

Коли прослалась килимами

Земля, яку сходяв Тарас

Малими босими ногами.

Земля, яку скропив Тарас

Дрібними росами-сльозами.

Звучить пісня про рідну землю.

Учень 3. Слухайте, слухайте голос,

Голос пророчий поета.

Вірив Кобзар, що буде

Вільною наша планета!

Учень 4. Збулись твої слова пророчі,

І час оновлення настав ...

Давно стежки позаростали,

Де ти малим ягната пас.

І бур'янів отих не стало,

В яких сльозами обливався...

Уривок із п'єси Т.Г. Шевченка «Розрита могила».

Степ, горить вогонь, сидять пастушки.

Тарас: Дивись, Степане, як прегарно сонце заходить!

Зачервонілось... А небо міниться різними барвами!.. Ех, якби я умів уже добре малювати, я б передав усю цю красу ...

Степан: Так... Сонце заходить, то й час додому уже, Тарасе. Час гонити вівці.

Тарас: Гони, Степане, та займи й мої, а я заночую тут, у степу.

Степан: Не хочеш іти додому?

Тарас: Не хочу... Там мачуха бити буде...

Степан: А вечеря? Ти хіба не голодний ?

Тарас: Ні, я ще не дуже голодний, та й маю ще ось шматок хліба за пазухою, що Оксана дала... А вранці скажеш Оксані, то вона знову передасть.

Степан: А не будеш боятися? Це ж лячно самому ночувати в степу на могилі...

Тарас: Чого лячно? Тут гарно, а не лячно! Дивись лиш: за байраком байрак, а там (показує) степ та могила.

Степан: Ну, то добре! Ночуй, а я займу твої вівці (виходить).

Темніє... З могили виходить козак.

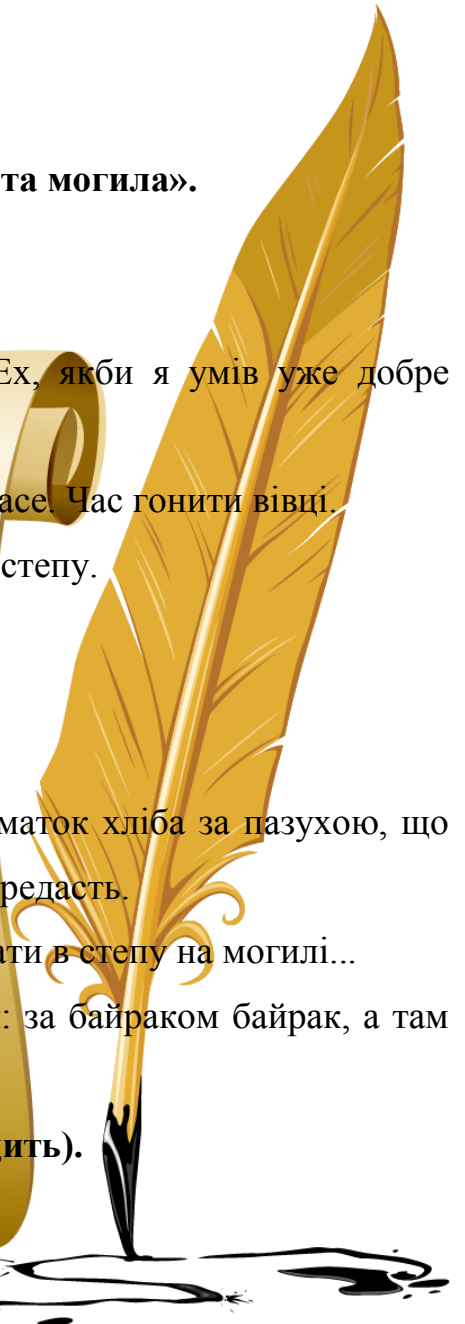
Козак: А що злякався, хлопче?

Тарас: Ні, а чого мені лякатись? Я здивувався лише.

Козак: А чи знаєш, хто я такий?

Тарас: Знаю! Як лиш вус та чуба побачив, то й пізнав, що ви козак запорозький...

Козак: Так, синку. А звідкіля ж ти знаєш про козаків?

Тарас: Мені дідуньо розповідали. Оповідали не раз, як то козаки по морю гуляли, слави добували та з турецької неволі братів визволяли...

Козак (сперся на списа, задумливо): Ой так, синку, було колись на Україні: ревіли гармати, запорожці вміли панувати! Панували, добували волю і славу, - минулося...
Осталися могили по полю.. А чи розповідав тобі дідуньо, за що боролись козаки, за що різались з ордами?

Тарас: Так, розповідав.. За добро рідного краю, за Україну!...

Козак (радісно): А!... Так, значить, не вмерла ще наша слава, та й не вмерла ще в народі пам'ять славної минувшини! Потішив ти мене трохи, хлопче! А подивлюся, бувало, як на наших могилах жита похилились, в степу німець картоплю садить, а внук косу несе в росу, замість гострого козацького списа, та тягнеться покірно в ярмі і лиш долю проклинає, - то розлука серце огортає...І я тоді чим мерщій тікав у темну могилу...

Тарас (здивовано): Так ви не мертві там у могилі, а живете?

Козак: Не мертві синку! Живемо і караємося там... та знай, що не один я!

Тарас: За що ж ви отак караєтесь по могилах?

Козак (сумно): За те, що не стали самі одностайно за козацьку волю, а почали шукати помочі у наших ворогів та й запродали Україну москалям... Ох! Жахлива це була хвилинка...

Ми зарізали брата,

Кров'ю брата впилися

І отут полягли

У могилі заклятій...

(Зажурено похилився на спис).

Тарас: Ох, як воно бувало на нашій землі, на нашій славіній Україні... А я й не знав

Козак (стрепенувся, показує): Дивися... На всій Україні високі могили! Дивися, дитино, усі ті могили начинені нашим благородним трупом, начинені туго. Отсе воля спить!...

Тарас: А чи збудеться воля України?

Козак (твердо): Встане воля!... Світ правди засвітить і помоляться на волі невольничі діти! Та спочатку потрібно збудити зі сну і розкрити їм очі на те, що діється отут. І це тобі Тарасе, судилося зробити!

Тарас: Та чи зможу я, невчений кріпак, виконати те велике завдання, що ви його на мене покладаєте?

Козак: Зможеш! У твоєму серці палає вогонь любові до України, а в душі маєш утаєний дар божий – силу Пророка! Та знай, Тарасе, що на тій дорозі прийдеться тобі чимало горя витерпіти. Далеко від України, серед снігів, в пустелі каратися будеш!

Тарас: Нехай! Щоб лиш Україну розбудити мені, про все інше мені байдуже...

Мені однаково: чи буду
Я жити на Україні, чи ні,
Чи хто згадає, чи забуде
Мене в снігу на чужині.
Однаковісінько мені...

Козак: Я знав, що ти так скажеш. Тому ми й вибрали тебе за будителя України! Хай твоє вогняне слово літає по всій Україні! Запалює всіх до боротьби!

Ведучий 1. Ми чуємо тебе, Кобзарє, крізь століття.

І голос твій нам душу окриля.
Встає в новій красі, забувши лихоліття,
Твоя, Тарасе, звільнена земля!

Ведучий 2. Немає в світовій літературі іншого поета, який би так ніжно оспівав у своїй творчості жінку-матір усієї землі, берегиню, продовжувачку роду людського. Святим ідеалом для багатьох поколінь стали слова:

І на оновленій землі
Врага не буде супостата.
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі!

